

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XII.

V Celovcu, 10. rožnika 1893.

Štev. 16.

Shod podružnice sv. Cirila in Metoda za Priblo ves in okolico.

„Mlačen veter bo navstal, vsem Slovincem eno misel dal.“ To je staro prerokovanje in se zdaj med nami spolnuje. Misel, ki zdaj prešinja vse Slovence, je misel sv. Cirila in Metoda, ki sta bila učenika sv. vere in sta nam povzdignila besedo materno; veter pa so shodi naših katoliških slovenskih družeb, zlasti podružnic sv. Cirila in Metoda. Kako močno že ta mili vetrič znaša Slovence z vseh krajev skupaj, pokazalo se je spet sijajno na binkoštni pondeljek pri Škofu poleg Šent Lipša, kjer je ta dan zborovala podružnica sv. Cirila in Metoda za Pribloves in okolico. Ljudstva se je zbralo toliko, da se je v zgornjih sobah vse trlo in so ljudje stali še okoli hiše, da bi slišali govornike; bilo jih je kakih 300 moških in ženskih.

G. Drag. Hribar, trgovec iz Celja, nas je v dolgem govoru navduševal v smislu naše družbe, naj ostanemo verni katoličani in postanemo zavedni Slovenci. Človek brez vere je živina, ki ima edino skrb le za trup; človek pa ima višji namen za čas in večnost. Zaveden Slovenec pozna svoje pravice in jih brez strahu tirja povsod. Pred vsem tirjajmo slovenske šole slovenski deci. Otrok je tako mehkega srca, ko vosek, a le v domači besedi se mu utisnejo nauki in ga oblažijo; v tujem jeziku pa mu srce prazno ostane in otrpne. Učilnica mu je dostikrat huda mučilnica. Le po slovenskih šolah bode slovenski narod postal izobražen in potem tudi spoštovan; vrlo bo napredoval in si vedel pomagati, kajti slovenska glavica je bistra. To dobro vedó naši nasprotniki in ker nam tega ne privoščijo, branijo nam na vse načine, da bi ne dobili slovenskih šol. Nemščina še ne pomaga do kruha, ampak pridnost in poštenost; v nemškem Berlinu sem videl, dejal je g. govornik, več beračije kot bogastva, čeravno vsi ljudje dobro nemško znajo. Tudi s slovenščino si more človek pomagati, da je le dosti poučen v njej; z Dunaja dobivam na slovenske dopise odpise v slovenskem jeziku, si že znajo pomagati in tudi slovenskega denarja se ne branijo. Sicer pa ne zamerjamo nemščine, naj se uči na podlagi maternega jezika. Le tega ne dopuščamo, da bi se pri nas slovenščina zaničevala in zanemarjala. Slovenec zasluži, da se vlada nanj ozira, kajti v zvestobi do cesarja je on prvi.

Drugi govornik je bil gosp. dr. Vošnjak iz Ljubljane, mož, ki se je bil prvi v državnem zboru potegnil za nas uboge koroške Slovence. Tega gospoda med nami videti je nas posebno veselilo. Kot izkušen vinogradnik ogledal si je naše vinograde in govoril o tem, kaj je v njih opazil. Trtne uši k nam bržkone ne bo, ker se tujih trt sem ne uvaža, zoper strupeno roso pa naj škropimo z galico po dvakrat. Pohvalil je naš „Žitarec“ in priporočal, naj ohranimo vinograde, kar jih imamo. Opomnil je, kako imenitno je sadjarstvo in se počudil, da se pri nas na pripravnih tleh tako malo stori v tem oziru. Ob cestah in pred hišami se šopirijo namesto sadnih dreves le topoli ali divji kostanj. Na Štajerskem in Kranjskem se več stori in tudi dosti skupi za sadje. Kmetje naj pristopijo h kranjski kmetijski družbi. Za dva goldinarja na leto dobijo gospodarski list „Kmetovalec“ s prilogo „Vrtnar“, iz kranjske drevesnice pa 4 cepiče, ki so že dvakrat požlahtnjeni, petletni, in začnejo v kakih treh letih že po malem roditi. Pa še več cepičev morejo dobiti, ako želijo, po jako nizki ceni; le treba se zanje zgodaj oglasiti. Tudi galico za škropljenje dobijo udje nepokvarjeno in ceneje (po 20 kr. kilo) po kmetijski družbi. Razveselil nas je g. govornik, ko je povedal, da se bode sv. Cirila in Metoda glavna družba kakor dozda še tudi zanaprej potrudila za nas, da nam pošilja na zборе, ako se oglasimo, učiteljev o kmetijskih rečeh. Gospodarskega napredka nam želi tembolj, ter se na ta način naš narod bolj in bolj utrdi in ohrani.

Potem so se pobirali darovi za družbo in gosp. blagajnik je menda bil zadovoljen z nabranim zneskom. Res dobri in prepotrebni so darovi Ciril-Metodovi družbi, a pri nas je najpotrebnejše, da se vzbudimo, zjedimo in neustrašeno kakor en mož tirjajmo slovenske šole za slovenske otroke. Proč z nemškutarijo, proč s šolami, ki bi nam imele vzgajati le nemškutarske pokveke! Te so tuje seme, za katero ni ustvarjena naša zemlja. — V tem smislu je še govoril velezaslužni g. tajnik Filip Kandut. Med tem govorom, proti sedmim zvečer, pa so se na našo žalost odpeljali gospodje Celjski gostje in gospod dr. Vošnjak s svojo gosposodično hčerko, ki nam je bila deklamovala lepo slovensko pesem tako mično, da so poslušalci in poslušalke le to želeli, naj bi trajala dalje, da bi še mogli poslušati. — Hvala Vam presrečna! Da se v kratkem zopet vidimo! Živeli!

Da se je tudi prosta zabava vršila prav kratkočasno, za to gre zasluga najbolj vrlim Šmihelskim pevcem, ki pod vodstvom znanega národnjaka, organista Hanina, kar skokom napredujejo; vsi smo se jim čudili. Upanje imamo, da se pripeljejo na vsak slovenski shod v Podjurski dolini na tako okinčanem vozu, kakor v Šent-Lipš ter nas s svojim ubranim petjem še krepko budijo in prijetno kratkočasijo. Slava jim! Med petjem se je slišala pa tudi še marsiktera navdušena in navdušljiva beseda. Gostilničarja Škofa in njegovo ženo moramo tudi pohvaliti; bila sta zadovoljna z nami in mi z njima in z vseskoz dobro postrežbo.

Pred vsem pa ne smemo pozabiti najtoplejše zahvale izreči č. gg. duhovnikom z milost. gosp. proštom na čelu, da so nas sicer od vseh boljših stanov zapuščene Slovence v obilnem številu počastili. Na kateri strani so duhovniki, tam vemo, da se potegujejo za pošteno in pravično reč; kjer pa duhovnikov ni, za tisto stran tudi mi ne maramo. Naj nasprotniki le črnijo naše častite gospe, mi jim bomo odgovor dali s tem, da se jih bomo toliko zvesteje oklepali in jih ubogali kot naše prave voditelje. Mlačen veter močno veje, vsem Slovincem eno misel daje.

Ljubeljska železnica.

Celovski poslanec dr. vitez Rainer, ki se je že mnogo potrudil za Ljubeljsko železnico, sklical je 29. vel. travna svoje volilce k „Sandwirthu“, kjer jim je o zadevi železnice poročal. Po njegovem poročilu stoji stvar prav ugodno. Viši uradniki pri kupčijem ministerstvu so tej črti prav naklonjeni, pa tudi viši vojaški krogi spoznavajo potrebo Ljubeljske železnice. Tudi med državnimi poslanci je malo nasprotnikov Ljubeljske črte. Nasprotno pa ima Predelska železnica malo upanja, da bi se uresničila, ker se je v gosposki zbornici v letih 1872 in 1885 temeljito zavrnila. Rainer misli, da se bode najprej zidali lokalni železnici iz Celovca v Košentaver in iz Kranja v Trzič; črta od Košentavra skozi Ljubelj do Trziča se bo pa prihranila za poznejši čas, kedar bo državi denarno stanje dovolilo, da jo dozida. Zidala se bo Ljubeljska železnica čisto gotovo, ker jo vojaški poveljniki za potrebno spoznajo.

To ugodno poročilo bo gotovo razveselilo Rožane in Gorenjce; posebne važnosti pa je za Celovce in njegovo okolico. Upati je torej, da zadeva kmalu dozor; promet med Kranjsko in Koroško se bo močno povzdignil. Kedar se ta črta do Trsta potegne, kar se bo gotovo zgodilo; koristila bo celi Avstriji, ker bo južna železnica prisiljena, svojo zdaj tako visoko voznino znižati. Kupci se bodo posluževali nove, cenejše železnice, in tako bo južna železnica primorana, voznino znižati ali pa ves promet in zaslužek zgubiti. Nova železnica bo mnogo koristila Trstu, pa tudi češkim deželam, katerim se daljava do Trsta preko Ljubelja močno prikrajša, kakor smo nedavno že povedali. Smemo torej veseli biti, da stvar tako ugodno stoji. Poslancu Rainerju gre vsa čast, da se je za to reč toliko poganjal. On ni kak fanatičen kričar, ter ima v prvi vrsti gospodarski blagor

svojih volilcev pred seboj, zato si je pridobil tudi pomoč grofa Hohenwarta in drugih kranjskih poslancev, da bodo za to železnico glasovali. Poslanec Ghon, ki zastopa tudi Rožno dolino, za katero je Ljubeljska železnica od velike važnosti, se pa poteguje le za železnico čez Ture in noče o Ljubeljski nič vedeti. Tukaj imate tedaj Rožani dokaz na roki, koliko ozira jemlje ta poslanec na Vaš blagor. Prihodnjič ga pa zopet volite za svojega državnega poslanca, da Vam bode s pestjo v obraz tolkel takrat, kedar bi Vam pomagati moral. — Slovenskim Štajercem pa Ljubeljska železnica tudi ne bo nič škodovala; nič ne stori, če južna železnica nekaj prekozemskega prometa zgubi, saj južni Štajerci od tistega nemajo nič dobička. Nasprotno jim bo le v korist, ako bo južna železnica prisiljena, znižati svojo voznino.

Kresovi na čast sv. Cirila in Metoda.

Bliža se čas godu slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, velikih dobrotnikov slovanskega rodú. Prinesla sta Slovanom luč sv. vere. pa tudi luč omike sploh, ker sta izumila slovanske črke in Slované naučila pisati v njih maternem jeziku. Ker se pa ravno naša slovensko-katoliška stranka za to poteguje, da bi se Slovenci in Slovani sploh izobraževali in omikali v krščanskem duhu in na podlagi matrne besede, zato je naravno, da se prav v sedanjih naših bojih pogostoma spominjamo svetih Solunskih bratov Cirila in Metoda, ki sta ravno to učila. Koroški Slovenci so to že spoznali, zato je že več let, kar je ta navada nastala, da zažigajo na predvečer godú teh svetnikov, namreč 4. mal. srpana (julija) zvečer kresove po gorah in gričih. Ker je ta čas že blizu, štejemo si v dolžnost, da naše vrle mladenčce spominjamo na to, da ne pozabijo že pravočasno nabrati suhih vej in družega suhega lesovja, za katero ni posebno škoda, da se porabi za kresove. Veliko kresov je gorelo lani in predlanskim, pa na mnogih gorah smo jih še pogrešali. Posebno bi se kres podal na vrh Obirja, kjer se tako lepo v Celovec vidi. Na Peci gorijo vsako leto trije do štirje veliki kresovi; zakaj bi se Obirčani in Kapljanci ne podvzivali toliko, da bi na vrh Obirja napravili vsaj eden velik kres? Upamo ga letos ugledati!

S temi kresovi, ljubi Slovenci, našim nasprotnikom najbolj jasno spričujete, da hočete ostati zvesti katoličani in Slovenci. Oni vedno še trdijo, da večina koroških Slovencev hodi za nemško-liberalno stranko, in da je le nekaj kričačev in privandranih Kranjcev, kateri se potegujejo za pravice slovenskega jezika in národa. Ako pa bo po naših gorah migljalo na stotine Ciril-Metodovih kresov, potem so take govorice na laž postavljene; vsa Koroška dežela mora spoznati, kakega mišljenja so koroški Slovenci. S temi kresovi pa nočemo nikogar dražiti ali žaliti, najmanj naše nemške sode. Tudi oni častijo ali bi vsaj morali častiti svojega apostelnega sv. Bonifacija, ki si je toliko prizadjal, da je med Nemci razširil katoliško vero; in če bi Nemci njemu na čast kresove prižigali, mi jih ne bomo grajali, ampak le pohvalili. S tem, da častimo naše može, njihovih nikakor ne zamerjamo. S častenjem svetnikov se bomo le drug drugemu približali, saj je bil eden in tisti Bog, kterege so vsi svetniki častili, ter ena in tista vera, ktereje so se zvesto pokorili. Ako se bomo po tej veri ravnati začeli, zginilo bo sovraštvo med národi, ker bodo tisti spoznali, da je naša krščanska dolžnost, da se med seboj ljubimo in da smo pravični drug proti drugemu. Kaj družega ko pravico, pa mi nikoli nismo tirjali. Naj bi sv. brata Ciril in Metod tudi Nemcem to spoznanje izprosil, da jim nič hudega ne želimo, temveč da hočemo le naše pravice, ktere njim ne bodo nobene škode prinesle, potem bomo prišli do pravega in resničnega miru.

Dopisi prijateljev.

(Kronin dar!) V korist družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: Č. g. Janez Ogris, župnik v Timenici, 2 kroni in gospa Roza Legat v Celovcu 2 kroni; po eno krono pa gospodičina Rožica Legat v Celovcu; Tomaž Treiber, pivovar v Podturji; gospodičina Marija Hutter, gg. F. S., T. Sch., J. A., Fr. J., Al. Progar, Mica Repé, vsi v Celovcu, in Miha Grafenauer, cerkovnik na Peravi, trije neimenovani 3 krone, skupaj 17 kron. Lepa hvala! Živeli njih nasledniki!

Iz Celovca. (Slovenske posojilnice.) Na Koroškem obstoji 14 hranilnic in posojilnic z omejeno in 30 z neomejeno zavezo; med njimi je 17 slovenskih. To je gotovo prav častno število za nas! „Freie Stimmen“ so v št. 61. t. l. objavile članek, v katerem pravijo, kako jih veseli, da imamo na Koroškem že toliko posojilnic, ki so se ustanovile iz lastnega nagiba ljudstva brez vsake agitacije. No, to je sicer prav lepo; ali pa g. Dobernika in sodruge veselje tudi slovenske posojilnice, to bi ne hoteli ravno trditi! Saj je ravno ta list že večkrat napadal naše posojilnice in rodoljube, ki so jih osnovali z mnogim trudom. Zdi se nam marveč, da omenjeni list in gospodje, ki tičijo za njim, le tuhtajo, kako bi vzeli našim domačim denarnim zavodom blagodejni upliv, katerega imajo na slovensko ljudstvo. „Freie Stimmen“ poročajo, da je koroška hranilnica v Celovcu sklenila dajati posojilnicam posojila po 4% in hoče tudi njih hranilne vloge tako obrestovati. Slovenskim posojilnicam pa po naših mislih nikakor ne kaže, stopiti s koroško hranilnico, ki je v nam čisto nasprotnih rokah, v kako ožjo zvezo, ali jemati od nje izposojila! — Še drug nasvet imajo „Freie Stimmen“: naj se po deželnem odboru nastavi revizor, ki bi posojilnice pregledoval in nadzoroval, oziroma naj posojilnice prosijo za takšnega revizorja. Tudi ta nasvet ni za nas, ker se naše posojilnice ne smejo narediti odvisne od nam nasprotnega deželnega zastopa! „Freie Stimmen“ utemeljujejo ta svoj nasvet piscoč: „ne sme se želeči, da bi koroške posojilnice zvezale se s posojilnicami drugih dežel“. Za tem grmom tiči tedaj zajec! Nemška gospoda noče, da bi se mi združili tudi le v denarnem oziru z drugimi Slovenci, marveč naj bi ostali sami in odvisni od liberalne koroške hranilnice in liberalnega deželnega zastopa Koroškega! A to ne sme biti, v tako nevarnost se ne smemo podati! Ostati moramo od nam nasprotnih ljudi čisto neodvisni! Slovenske hranilnice naj bodejo res slovenske, v korist slovenskemu ljudstvu! — Zato pa opozarjamo čast. posojilnična predstojništva, naj skrbno pazijo, da se nasprotnikom ne posreči dobiti kak upliv na naše denarne zavode! Vse koroške slovenske posojilnice pa naj se pridružijo vrli „zvezi slovenskih posojilnic v Celju“, ki jako dobro skrbi za potrebe in napredek slovenskih posojilnic in ktera ima tudi svojega revizorja, ki pregleduje slovenske posojilnice, ter daje potrebne nasvete, kako bi se mogle naše posojilnice krepko razvijati ter napredovati v korist slovenskemu ljudstvu. Svoji k svojim!

Iz Celovca. (Koroške ljudske šole.) Veliko se piše o ljudskem šolstvu koroškem. Danes naj naše šolske razmere nekoliko osvetlimo s suhimi številkami! Na Koroškem je bilo koncem 1892. leta 358 ljudskih šol, in sicer 272 nemških, 84 slovensko-nemških (dvojezičnih) in 2 slovenski (Jezersko [enorazrednica] in Št. Jakob v Rožu [četirirazrednica]). V 333. šolah je pouk celodnevni, v 22. poludnevni. Zasebnih (privatnih) šol je 11. Za šolo godnih otrok je bilo 55.271 (27.765 dečkov, 27.506 deklic). Javne šole je jih obiskovalo 51.822, zasebne 1295, druge šole 602. V šolo ni hodilo 2232 otrok, od teh 832 radi bolezn. Mladino je poučevalo 582 učiteljev, 100 učiteljic, 309 katehetov. Veronauk je učilo tudi 41 učiteljev. — C. kr. učiteljske v Celovcu je obiskovalo lansko šolo 123 dijakov, pripravljani razred 36 učencev, in sicer 139 Nemcev in 20 Slovencev, 147 katoličanov in 12 protestantov. Slovenski pouk, ki je neobvezen (neobligatan) predmet, je obiskovalo 16 Slovencev in 40 Nemcev. — V naslednjem podamo nekoliko številk o šolah v slovenskem delu Koroške. *) V 84 naših dvojezičnih (slovensko-nemških) šolah je 12.049 učencev, med njimi 10.188 Slovencev. Pa le v 30 šolah se poučuje tudi slovensčina po tri ure na teden, in sicer se je slovenskega pouka udeleževalo le 1839 otrok! V 49 „dvojezičnih“ šolah (na papirju!) o slovenščini ni ne duha ne sluha, dasi so v mnogih samo slovenski učenci (n. pr. v Glinjah, na Golšovem, Podkrnosom, v Ukvah, Ovčji vasi, Krejancih, Trušnjah, Mohličah, Št. Primožu in dr.) Na teh 48 šolah poučuje 94 učiteljev, ki so slovenščine vsaj

nekoliko zmožni, 46 učiteljev pa ne zná ne besedice slovenski, dasi poučujejo malone same slovenske otroke! — Na slovenskem Koroškem pa je tudi 24 čisto nemških šol, ktere obiskuje 4427 otrok, med njimi 3111 Slovencev. Te otroke poučuje 36 čisto nemških učiteljev; 26 učiteljev zná nekoliko slovenski! Dasi obiskujejo te šole večinoma samo slovenski otroci, se v njih celo leto ne sliši slovenske besede! — Prej dvojezične šole (4) v Kotmari vesi, Žabnicah, Globasnici in Šmihelu nad Pliberkom so se razdelile v samostojne slovenske in slovensko-nemške. V teh 4 šolah je 864 učencev, med njimi le 31 Nemcev. — Navedli smo suhe številke brez vsega tolmača. Pa že te ne-neovrgljive številke preglasno kričé, kako nenaravno, brezsmiselno, nepravilno, krivično so uravnane naše šole! Vseh slovenskih rodoljubov neumorno delo bodi, da se te žalostne razmere čim prej v našo korist spremenijo, da tudi koroški Slovenci dobimo svojo sveto pravico: Slovenske šole za slovensko dečo! V to pomozi Bog in sreča junaška!

Iz Žihpolj. (O naših liberalcih.) Hude čase smo dočakali. Kakor je bilo pred 400 leti, ko so divji Turki preganjali kristjane, tako so nastopili zdaj liberalci, da preganjajo duhovnike in zveste katoličane, ki še spoštujejo svoje duhovne pastirje. Izhajajo zdaj laži-liberalni časniki, ki pišejo zoper katoliško cerkev in jej vsakovrstne hudobne namene podtikajo. Pišejo o „fortšritu“, toda pravega napredka nikjer ni videti pri njih, ne v gospodarstvu, ne v omiki. Nasprotno naši nemški liberalci le zavirajo pravi napredek. Tako so naš gospod župnik ustanovili pevsko društvo za šolarje ter jih sami učijo peti, da s pomočjo Golšovskih pevcev že prav dobro zapojejo v cerkvi. Ali mar to ni napredek? Toda liberalni „fortšritlarji“ temu nasprotujejo, hujskajo zoper župnika vpricho otrok in otrokom prigovarjajo, naj nikar ne hodijo k pevskim vajam v farovž. Po vsej fari liberalci zabavljajo čez župnika, ki je v njih očeh le „prokleti far“. Otroci take besede poslušajo, kaj bo iz njih? Liberalci jim dajejo še drugo pohujšanje, ker ob času službe Božje pred cerkvijo stojijo, namesto da bi noter šli. Jaz mislim, da bi jim pridiga nič ne škodovala, saj so pouka zelo potrebni. Zavolj cerkovnika se jezijo, ker je bil ob službo djan, pa g. župnik bodo že vedeli, zakaj se je to zgodilo. Naš župnik so izgleden duhovnik, domá iz sosedne fare, vsi pravi Slovenci jih spoštujejo; liberalcem pa ne morejo nikoli prav storiti. Ko bi duhovnik vero zatajil, potem bi mu pa vse od pustili, če bi prav celi teden pijan okoli hodil in svoje dolžnosti zanemarjal. Stariše svarim: pazite, da vaši otroci ne bodo poslušali predrznih brezverskih pogovorov, kajti če se jim roža sv. vere iz srca izdere, kdo bo njih tolažnik ob času nesreče, kedar dorastejo? Ali ne slišite, koliko ljudi se zdaj samih umori? To pride od tod, ker nemajo vere in v času nesreče ne znajo potrpeti, ker nemajo nikjer nobene tolažbe. Gospoda župnika pa prosimo, naj potrpijo, ker imajo še veliko zvestih ovčic na svoji strani. Bog, ki srca pregiba, bo tudi naše liberalce razsvetlil, da bodo svoje zmote spoznali.

Iz Beljaške okolice. (Izlet Ljubljanskega „Sokola“ prepovedan.) Čudne stvari se godé! Od časa turških bojev, ko so prihrumele turške čete požigati in morit v starodavni Gorotan, menda naši Beljačani še niso bili nikoli tako razburjeni kakor sedaj. Komaj so zvedeli, da pride „Sokol“ v Podravlje, že so se sešli tisti slavni nemški „generali“ in posvetovali se, kako bi se ustavili tem nevarnim slovenskim „hujšakačem“, kakor imenujejo naše kranjske brate. Tam gori pri Sv. Ani in v stanovanju poslanca Ghona „pogruhtali“ so, da mora tisti dan 200 nemških „turnarjev“ v Podravlje, da Kranjce prav pošteno — nabijejo! To je „nemška kultura“! Neki „bindišarji“ v zadnji „Urši“ sicer trdè, da so že za več desetletij Kranjcem „naprej“, a mi mislimo, da so ti nemčurji pač še za več stoletij nazaj, ker med olikanimi národi pač ni navada, da bi se po pobalinsko topli! Gospoda, pridite se k nam na kmete „kulture“ učiti in videli bode, da je slovenski kmet malo bolj olikan, kakor vi! Pa to so že sami priznali, ker nabirati so hoteli denar, da bi nakupili malo ola ali pa žganja, in s tem pridobili kmete za se, da bi jim pomagali pri pretepu. A gospodje nas slabo poznajo! Pojte ga iskat po Koroškem kmeta, ki vam bode prodal svoj národ in besedo materno za glažek žganja! Takih šem ni med nami! Upamo pa, da vam bomo pokazali pri priložnosti, da smo možje, trdi kakor skala, krepki in ponosni kakor naši isterski bratje, ki so stali od jutra do večera brez jedi in pijače na volišču in se niso ganili, dokler ni zmagal njih kandidat. No pa mislim, da naša gospoda tudi žganju ni dosti zaupala, ker poslanec Ghon je tekel k okrajnemu glavarju, in dosegl, da je ta prepovedal izlet. Pa še po tem se niso mogli umiriti naši vrli mestni očetje in, ker so se bali, da bi „Sokoli“ ne prišli brez dovoljenja privatno, čakali so v so-

boto zvečer še pozno v noč telegram, da bi mogli potem do jutra še pripraviti svoje — cepce! Ja, ja, „nemška kultura“! — Bog nas je obvaruj! Kaj pa nameravajo s tem naši Nemci in nemčurji? Lagali so do sedaj pred svetom, da je Koroška „deutscher Boden“ — nemška zemlja, in to bi jim bilo sedaj strašno neljubo, ko bi se pri „Sokolovem“ izletu zvedelo, da koroški Slovenci še živimo in ljubimo in spoštujemo svoje kranjske brate! Zato pa kruli „teta Urša“ staro pesem, da so Karavanke „naravna meja“ med nemškim in slovenskim svetom! Gospoda, ali se ne bojite, da bi se vam krave smejale? Slovenci živeli so že pred vami na Koroškem, živeli bodo tudi še za vami; a vprašali vas ne bodo, smejo li na slovenskih tleh pozdraviti brate „Sokole“. Mi ne maramo zato, kaj počenjajo vaši „turnarji“; pustite tudi vi nas pri miru! Odzvonilo vam je! — Ni nam bilo mogoče v nedeljo pozdraviti „Sokolov“ — in zahvaljujemo se vrlim Ziljankam in Št. Jakobčanom, ki so hoteli prihiteti pozdravljat naše brate. Ne bode trajalo dolgo, da „Sokol“ gotovo pride, ker proti prepovedi se bode pritožil. Tedaj pa bodi vsak Slovenec na svojem mestu, in vse vaše kričanje in vpitje vam, nemška gospoda, nič ne bode pomagalo, kajti dokazati vam hočemo, da mi vstajamo in vas je strah!

Iz Št. Lenarta pri sedmih studencih. († Župnik Š. Stöckl.) Pričakoval sem, da Vam spetnejša roka od moje napiše kaj o našem rajnem gospodu župniku. Ker se pa to ni zgodilo, blagovolite sprejeti naslednje vrstice. — Bridka žalost prešinila je vse farane velike Št. Lenartske župnije, ko se je raznesel v jutro dné 5. vel. travna t. l. tužen glas, da je izdihnil blago svojo dušo prečastiti naš g. župnik, kn. šk. duh. in dekanijški svetovalec Šimen Stöckl, mož poštenjak stare korenine, vzgleden duhovnik, vrl značajan rodoljub, mož, kakoršnih dandanes tako živo potrebujemo. Pri pogrebu, ki je bil v nedeljo dné 7. vel. travna, zbrala se je vsa župnija, da izkaže zadnjo čast svojemu vnetemu dušnemu pastirju. Vodil je pogreb č. g. Beljaški dekan G. Bittner, spremljan od 14 duhovnikov. Pogreba udeležil se je tudi g. okrajni glavar dr. Herrmann, kteremu je bil pokojnik nekaj časa učitelj (inštruktor) in uradniki iz Podkloštra. Nagrobni govor govoril je č. g. župnik in dež. poslanec Gr. Einspieler, ki je spretno in ganljivo omenjal velikih zaslug, ktere si je pridobil velezaslužni pokojnik. Obile solzé pa so pričale zgovorno, kako priljubljen je bil rajni gospod. — Rodil se je rajni gospod Šim. Stöckl dné 11. vinotoka 1835 v Železni Kaplji, dovršil latinske in bogoslovne šole v Celovcu in bil dné 24. mal. srpana 1859 v mašnika posvečen. Služil je za kaplana v Tinjah, Št. Lenartu in za kanonika ter župnika v Št. Jurju nad Celovcem. Nad 24 let pa je oskrboval našo faro, živéč in delajoč le za čast Božjo in izveličanje duš. Za to se je neumorno trudil v cerkvi, na prižnici in v spovednici, kakor tudi pri pouku mladine v šoli. Temu je posvetil ves svoj trud, pa tudi vse svoje imetje! Skrbéč za čast in lepoto hiše Božje prenovil je z mnogimi skrbmi in stroški farno cerkev, kakor tudi podružnice in v ta namen mnogo daroval tudi iz svojega. Zidal je novo hišo za cerkovnika in si pridobil mnogo zaslug pri zidanju domače šole. V priznanje obilih zaslug na cerkvenem polju bil je pokojni župnik imenovan leta 1886. dekanijškim, leta 1887. pa knezoškofijskim duhovnim svetovalcem. — V umrlem g. župniku izgubil je pa tudi národ slovenski na Koroškem vrlega in zvestega svojega sina. To kaže najbolj Št. Lenartska župnija, ki je v ogromni svoji večini slovensko-národna. Zasluga za to gre največ pokojnemu g. župniku, ki nas je budil in dramil iz duševnega spanja. Naj ohranijo torej slovenski farani to národno zavest tudi zanaprej, ker se bodo ravno s tem skazovali tudi hvaležne blagemu svojemu probuditelju! Naša želja in prošnja je: Bog daj pokojnemu župniku večni mir, slovenskemu našemu ljudstvu pa obudi prav mnogo takih móž!

Iz Glinjan. (Kmetijskih pouk.) Koncem meseca mal. travna t. l. je pri nas zborovala kmetijska podružnica za spodnji Rož. Zbralo se je lepo število 80 posestnikov. Gospod potovalni učitelj dr. Kramar je v slovenskem jeziku govoril najprej o namenih c. kr. kmetijske družbe, potem pa o travnikih. Slišali smo marsikaj novega, kako je treba travnike gnojiti z domačim in z umetnim gnojem, kako je treba z gnojem varčno ravnati, ne pa pustiti, da se gnojica odtaka kdo ve kam itd. Tudi posestniki so kaj vmes povedali, zlasti je bil govor o škodljivih hroščih (kebrih) in njih zalegi, še požrenejših podjedih (črvih). Predsednik Jani h je tožil, da se tako malo kmetov upiše v kmetijsko družbo. Po moji pameti je krivda v tem, ker se je družba do zdaj premalo zmenila za Slovence. Odkar pa g. dr. Kramar po naših krajih potuje in kmete v domači besedi poučuje, imajo gospodarji več veselja in zanimanja za kmetijsko družbo. Na koncu zborovanja se je 17 posestnikov upisalo v družbo. Želeči je, da bi kmetijska družba zraven

*) Iz vrlega spisa: „Der Special-Lehrplan für den Unterricht in der slovenischen Sprache an den utraquistischen Volksschulen Kärntens und dessen Durchführung.“ Ponatis iz „Südsteirische Post.“ Izdalo „katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem.“

pouka tudi dejansko kaj storila za slovenske kmetovalce, ktere je do zdaj redno prezirala.

Iz Libuč. (Zahvala. — Tatovi.) Naš občinski zastop izreka najtoplejšo zahvalo slavni posojilnici v Šmihelu, ki nam je podarila 10 gld. za dober namen. Porabili jih bomo za podporo revnih šolarjev. Pri tej priložnosti opominjamo vse Libučane, naj se zvesto držijo gesla „svoji k svojim“; kdor je kaj prihranil, naj nese svoj denar v Šmihelsko posojilnico, kjer v zadregi tudi lahko pomoč najde. — V Repljah so pri nekem kmetu tatovi ulomili in odnesli obleke za 70 gld. Zandarji (orožniki) jih iščejo, pa jih še niso dobili.

Slovenci in Slovenke! Darujmo prvo krono, ki nam v roke pride, družbi sv. Cirila in Metoda!

Glasovi nasprotnikov.

Prazen strah pred „Sokol“.

Grozen krik je nastal v koroških liberalnih listih, ko se je zvedelo, da mislijo Ljubljanski Sokoli napraviti izlet na Koroško in sicer v Podravlje in na Blaško jezero. Koroški in kranjski Slovenci so se dné 4. t. m. mislili mirno skupaj veseliti; nihče iz njih ni imel kaj hudega v mislih, da bi dražil zoper Nemce ali koga drugega. Naši ljubeznjivi nasprotniki pa so govorili le o „hujskačih“ in „nemirnežih“. Sokolom so podtikali vsakovrstne zlobne namene, kakor bi bili samo zarotniki in nekaki zmaji, ki ljudi žrejo itd. Najhujše pa je to, kar poročajo „Freie Stimmen“, da se je v Beljaku zmenilo kakih 200 Nemcev, da pojdejo tudi na Blaško jezero, — iz kakšnega namena, se lahko ugane! Hoteli so najbrž napraviti kak tepež in potem vse na slovensko stranko in Sokole zvaliti. S takim ostudnim hujskanjem in pretenjem so dosegli — za to bart — svoj namen, da je Beljaško c. kr. okrajno glavarstvo izlet in veselico prepovedalo. Ljubljanski „Sokol“ se je seveda pritožil zoper tako prepoved. — To je res čudno: Nemci svobodno napravljajo svoje „sängerfeste“ in „turnerfeste“, včasih celo na slovenskih tleh, prihajajo na te veselice Nemci iz vseh dežel, Korošci, Štajerci, Tirolci, Pemci, Avtrijanci, Bavarci, Prusi itd., pa nihče jim tega ne zabranjuje; Slovenci pa bi se ne smeli ganiti iz svojih umetno narejenih predalčkov? Korošec bi ne smel na Kranjsko, Kranjec ne na Koroško itd. Slovenskega Korošca hočejo čisto odrezati od svojih bratov, da bi ga potem ložeje krotili in v strahu obdržali. Zato jim Kranjci in Štajerci tako presedajo. Nemec pa gre po Avstriji, koder hoče; na vseh nemških veselicah se zbirajo Nemci iz vseh nemških dežel, še iz nemško-pruskega „rajha“, Kranjec pa bi se ne smel prikazati ne na Koroško, ne na Štajersko, ne na Primorsko! Kakošna pravica in enakopravnost pa je to? Upamo, da bo tudi terorizma (strahovanja), ki izhaja od koroških liberalcev, enkrat konec. Tega ne bomo večno trpeči. Podravlje in Blaško jezero so na slovenski zemlji, in čudno bi bilo, da bi mi na svojih tleh ne smeli pozdravljati slovenskih bratov. Predrzo je tudi pisanje Beljaškega judoljubnega lista, da je Koroška dežela vsa nemška, da so tukaj nemška tla. Ali so tedaj slovenski kmetje svoja zemljišča Nemcem ukradli? Če je to, zakaj jih ne tirajo pred sodnije (saj to radi delajo naši nemško-liberalci); ako imajo pa slovenski kmetje svojo zemljo po pravici, kako se mora potem govoriti, da je vsa dežela nemška, da so tukaj nemška tla? Ali ni to skrajna bedarija po madjarskem zgledu? Če se kakemu privrzanemu Judu kak las skrivi, se bo Beljaški list precej potegnil za njegove državljanske pravice, Slovincem pa, ki so od pamtiveka tukaj doma in posesniki, odreka vsako, še domovinsko pravico, da bi ne smeli k sebi povabiti bratov iz sosedne dežele. Pa ljubeznjivi prijatelji, zapomnite si vendar staro resnico: Svaka sila do vremena! Kakor delate zdaj Vi z nami, tako zna še čas priti, ko bomo mi uporabljali to, kar smo se od Vas naučili, proti Vam samim. Klin s klinom! Slovenci na Kranjskem, postopajte junaško!

Politični pregled.

Svitli cesar so rekli v delegacijah, da mir ni v nevarnosti in da živi Avstrija z vsemi državami v prijaznosti; vendar moramo na vse pripravljati biti, in ker se druge države vedno huje oborožujejo, tudi mi ne smemo zaostati. Zato se bo tudi naša vojska pomnožila in se bodo stroški po-

višali, pa razdelili se bodo na več let, da jih ne bomo toliko čutili. Bosna se sama uzdržuje s svojimi dohodki, tako da pri njej nemamo nič izgube. — Na Dunaju je bil v mestni svet izvoljen znani vodja antisemitov dr. Lueger. Svét se čudi, da so mu celo liberalci svoje glasove dali. Lažiliberalna stranka na Dunaju vidno peša in razpada. Kedar tam na tla omahne, bo tudi po manjših mestih, in mi si bomo oddahnili. — Mnogo se piše o tem, ker Mladočehi v delegacijah niso bili voljeni v noben odsek. Plener jim je naravnost povedal, da se je to zgodilo, ker so se v češkem deželnem zboru tako nespodobno obnašali. Listi ugibajo, kaj bi se imelo storiti, da bi se na Češkem vendar enkrat mir napravil. Po naših mislih je to prav lahko: po pravici naj se ravna in po postavah, ne pa samo po željah liberalnih Nemcev, potem se bodo kmalu pomirili Čehi in pravični Nemci. — Pri volitvah v Trstu so zmagali iredentaši. Slovenci so se v 4. razredu prvokrat na lastne noge postavili. Če prav niso nič opravili, vendar je dobro, da so le enkrat začeli. — Govori se, da se bodo povišale plače uradnikov. — Delavci v Avstriji zahtevajo vedno glasneje občno volilno pravico, kakor se je zdaj v Belgiji upeljalo. — V Mirnem na Goriškem je bil 28. vel. travna katoliški shod. Čuli so se mnogi lepi in poučni govori za kmete in delavce. — Sv. Oče papež so sprejeli 200 maloruskih romarjev. — Na Francoskem so naredili postavbo, da uradniki in duhovniki ne smejo za poslance voljeni biti. — V Nemčiji je hud volilni boj. Stare stranke razpadajo. Verjetno je, da bo šlo po volji cesarja in da se izvoli tak državni zbor, ki bo potrdil vojaško predlogo. — Sprememba bolgarske ustave se je sprejela po željah vlade.

Gospodarske stvari.

Ravnanje z živino po leti. V začetku poletja, dokler je še pomladnja mokrota, je navadno dovolj zelene krme, pozneje, če je dolga suša, pa je večkrat jako primanjkuje. Z drugo polovico pokaže se navadno neugodni vpliv nezadostne krme, z veliko poletno vročino pa tudi prihajajo tako imenovane poletne bolezni: vranični prisad, gnila mrzlica, driska, griža, vnetje možganov, ktere bolezni se rade na hudo obrnejo. Da trajna letnja vročina ne škoduje živini, treba je proti njej posebno varovati prežvekovalce in prašiče. Zato naj se živali ob vročih dnéh le zjutraj zgodaj in zvečer pozno gonijo na pašo. Za čisto in hladno pitno vodo v hlevu in na paši je tudi treba zadostno skrbeti. Poklada naj se lahko prebavna sočna krma, nikakor pa ne težko prebavna živila in taka, ki gredo močno v kri. Koristno in zdravo je dajati živini kislaste pijače, zlasti delavnim živalim; najboljša je voda, če se jej prilije nekaj dobrega jesiha. — Pazi, če kako živinčce ne prebavlja slabo. Če gre od kake živali le malo ali pa suho blato, morda celo pomešano z žmuklji sluzi in krvi, pošlji takoj po živinskega zdravnika. — Soparni, vroči hlevi so jako nezdravi, pa tudi po noči hlev dobro prezračuj; gnoj spravi vsak dan iz njega in ga večkrat poskropi po njem z mrzlo vodo. Vsekakor pa za sredi poletja prihrani nekaj krme, da živina ne bode stradala, kar je vzrok mnogim boleznim.

„Kmet.“

Novičar.

Na Koroškem. Iz Ljubljane nam dohajajo vesela poročila, da se naš rojak, čast. g. Matej Šervicelj, komendant in župnik Reberski, prav dobro počutijo in da so pričeli že po malem hoditi. Upanje je, da popolnoma okreva. Tudi se nam poroča, do bodo že v kratkem zapustili bolnišnico in se podali po nasvetu zdravnika gosp. dr. Šlajmerja za nekaj tednov v Krapinske toplice na Hrvatsko, da si nogo v kopeli še bolje utrdijo in se morejo potem zopet krepki povrniti nazaj v svojo domovino, kjer bodo gotovo vsestransko z največjim veseljem pozdravljeni in sprejeti. Prišel je v Ljubljansko bolnišnico tudi neki drugi bolnik iz Železne Kaplje, ki je bil na nogi precej nevarno povožen, ktera pa se mu je srečno poravnala in se sedaj že prav dobro počuti. — Dnó 18. rožnika bo „bauerntag“ v Trgu (Feldkirchen). To nas nič ne peče, ker se ne mešamo v nemške kraje, kakor se nasprotno godi. Le to bi želeli, da bi nas Slovence pri miru pustili in ne hujskali zoper nas, kakor se je zgodilo v Paternionu. — Gospa Geisteringer je prodala svoj grad Rastenfeld nekemu dr. Auerju iz Dunaja. — V Pulstu je pogorel farovž in vsa gospodarska poslopja, 2 konja in 23 svinj. — V Celovcu se je ustrelil neki vrtinar. Mešalo se mu je v glavi. — Neki čevljar se je hotel utopiti v Celovškem kanalu, pa so ga rešili. — V Prevaljah je stroj ukončal delavca Rifeljna. — V Šmihelu pri Pliberku ustanovilo se je prvo koroško slovensko pevsko društvo „Gorotan“. Slava!

Na Kranjskem. Letos je bilo 16.000 ljudi v Postojnski jami. — Strela je udarila v cerkev sv. Vida pri Zatičini, pa ni veliko škode naredila. — Prenovili so gotiško cerkev na Krtini pri Dobu. — Dnó 30. vel. travna je bila nova maša na Trati pri Poljanah. — Most pri Smledniku je dodelan. — Ošpice imajo v Radovljiskem okraju. — V Vevčah bo tovarna naredila nemško šolo. — „Ljubezen do mamice“ se imenuje 9. knjižica družbe sv. Cirila in Metoda. — Ker se „Narodni dom“ zdaj zidati začne in še denarja primanjkuje, začelo se je novo nabiranje. Premožni rodoljubi prav storijo, ako kaj žrtvujejo za to Slovincem potrebno hišo. — Pet gospodarjev je pogorelo v spodnjem Prekoru. — V Ljubljani bodo letos obhajali 300 letni spomin na bitko pri Sisku, kjer so bili Turki od Slovincem in Hrvatov tepeni. — V Šmartnem pri Kranju so umrli župnik Klemen. — Wolfovega slovarja je izišel 4. zvezek. — Nova podružnica kmetijske družbe se snuje pri sv. Križu pod Litijo.

Na Štajerskem. Pri Kamnici je plav trčil ob skalo in se razbil. Pravijo, da je en plavec utonil. — Pri Vildonu je vlak povozil notarja Ulricha. — Tepli so se v Arčičah pri Brežicah, in je bil kmetski sin Pšeničnik ustreljen. — Strela je ubila kmetskega fanta v Selah pri Slov. Gradcu. — Umrli so župnik Kraner v Kaplji pri Arvežu. — Lonec (pisker) srebrnega starega denarja so našli pri kopanju na nekem vrtu v Žalcu. — Strela je ubila nekega hlapca pri sv. Rupertu nad Laškim trgom. — Schwennerjeva bukvarna v Brežicah je izdala skladbo „Podoknica iz Teharjevih plemičev“, predelano za glasovir. Cena 50 kr. — Nemška šola se snuje v Vitanju. — Pri Veliki Nedelji se je ustanovilo katoliško bralno društvo.

Na Primorskem. Ob času letošnje suše je šla procesija na sv. Goro za dež prosit in je bila kmalu uslišana. — Pri Kostanjevici je neka kmetica s črešnje padla in se ubila. — Strela je ubila nekega mornarja v Zdobi. — Sv. misijon so imeli v Kozani v Brdih. — Pravico javnosti je dobila slovenska šola pri sv. Jakobu v Trstu.

Po drugih deželah. Na Dunaju je nekaj slovenskih dijakov naredilo katoliško dijaško zvezo „Danico“. — V Borizovu na Ruskem je pogorelo 8000 oralov državnega gozda. — Pri Kalkuti v indijskem morju je vsled hudega viharja utonilo 64 mornarjev. — Stare srebernine se je nabralo za 8 milijonov gld. Iz nje zdaj kujejo novi denar. Da pa pri novem nismo nič na boljem, spoznamo lahko iz tega, ker krona, ki velja 50 kr., ni nič večji, ko stari sreberniki po 25 kr. — Kolera je nastopila v Mali Aziji.

Raznoterosti.

Občni zbor banke „Slavije“ je bil dnó 13. t. m. v Pragi. Iz letnega poročila, ktero nam je poslalo generalno ravnateljstvo, posnemamo, da je leta 1892. bilo pri „Slaviji“ zavarovanih 239.489 oseb za 486.096.812 kron. Reservni fondi bankini iznašajo preko enajst milijonov kron in so naloženi večinoma v vrednostnih papirjih in na hipotekah. V samo Istro posodila je banka „Slavija“ že blizo 300.000 kron. Za škode izplačala je v 24. letih svojega obstanka 42.925.737 kron. Omeniti je še, da je rezervni fond za požarne škode za 58% večji, kakor ga predpisujejo ministerski predpisi. Iz tega sledi, da banka „Slavija“ posebno važnost poklada na varnost svojih členov. Na to je treba posebno opozarjati, ker delniške zavarovalnice, ktere se tako radi ponašajo z velikimi številkami, navadno še predpisane rezerve nimajo. — Onim členom, ki so zavarovani za življenje, naklonila je „Slavija“ zopet letos 10% no dividendo; svojih uradnikov pa se je spomnila s tem, da je bogato dotovala njihov penzijski fond, ki iznaša že 471.744 kron. — Iz vsega letnega poročila veje neka hvalevredna jasnost, kakoršne tako mnogokrat pogrešamo pri računskih sklepih enakih zavodov in zato prav iz srca čestitamo upravi banke „Slavije“ na sijajnih uspehih, ki so rezultat njenega previdnega delovanja. Slovenskemu občinstvu pa najtopleje priporočamo ta vsega zaupanja vredni vseskozi narodni zavod.

Sprejem gojencev

v škofijsko malo semenišče „Marijanišče“ v Celoven.

Tisti učenci c. kr. državnega gimnazija v Celovcu, ki hočejo v malo škofijsko semenišče sprejeti biti, morajo prošnje do 16. t. l. ravnatelju semenišča v Marijanišču osebno izročiti.

Prošnje se naj napravijo na prečastiti knezoškofijski urad v Celovcu in pridjati se mora krstni list, potem spričevalo o stavljenih osepnih in o zdravju od zdravnika in tudi pismo, v katerem oče ali jerob pritrdi, da mu je po volji, ako si sin ali varovanec duhovski stan izvoli, in da hoče za njega plačati 150 gld. na leto. Kteri pa hoče znižanje

tega plačila, mora spričevalo o premoženju priložiti in v svojem pismu povedati, koliko more plačati. Določila bo potem plačilo komisija, ki sprejema, in se bo naznanilo v dekretu od škofijstva.

Kteri pridejo v prvi gimnazijski razred, morajo prej napraviti skušnjo v gimnaziji. Zato se morajo pri slavnemu ravnateljstvu v gimnaziji vpisati 14. julija, ker so skušnje 15. julija.

Pogoji za sprejem v Marijanišče so:

1. da je prošnik zakonskega rojstva, kakor je zapovedal sv. tridentinski zbor;

2. da spada v krško škofijo, bodisi ker je tukaj rojen, bodisi ker je tu doma, ali ker so se stariši tu naselili ali pa so tukaj nameščeni;

3. da je že 10 let minul in še ni čez 13 let star;

4. da je popolnoma zdrav, posebno na prsih, pljučih in v grlu;

5. da ni npravno pokvarjen, da kaže pobožnost in ima zmožnost za uk;

6. da ima trdno voljo, duhovnik postati in potem kot duhovnik v krški škofiji služiti;

7. prošnja za sprejem v semenišče velja že sama za obljubo, da se hoče prošnik pravilom in hišnemu redu v vsem pokoriti;

8. vsak sprejeti gojenec mora v semenišče s seboj prinesiti:

a) dvojno obleko (klobuk, zavratnico, prsni, hlače, suknjo, najmanj dva para čevljev. Vse to mora na vsak način biti črno in suknja mora do kolen seči),

b) pet srajc, pet spodnjih hlač, šest nogovic, šest robcev, štiri rjuhe, najmanj tri brisalke in ene hlače za kopanje; za mizo vsaj tri prtiče (serbiete), žlico, nož in vilice. Perilo mora biti vse zaznamovano s tisto številko, ktera se bo v sprejemnem dekretu naznanila.

V Celovcu, 5. junija. 1893.

Ravnatelj semeniški.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico

bo imela dné 14. rožnika t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani družbine hiše katoliških rokodelskih pomočnikov svoj **letni občni zbor** po tem-le dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev zastopnikov za glavno skupščino. 5. Pobiranje letnine. 6. Slučajni nasveti. — K obilni udeležbi vabi uljudno **odbor.**

Za pogorelce v Brdu in Zahomcu v Ziljski dolini darovali so sledeči čast. gospodje:

V 15. šte. „Mira“ izkazano	26 gld.	— kr.
Slovenski bogoslovci Celovski . .	10 gld.	— kr.
Fara Vogerče še	2 " "	" "
Anton Herle v Solčavi	1 " "	" "
Dva neimenovana v Celovcu po 1 gld.	2 " "	" "
Slavoljub Korotanski v St. Jurji ob južni železnici	1 " "	" "
Igralci pri Majriču v St. Lenartu pri sedmih studenih	1 " "	" "
A. Pušl, župnik na Tholici	5 " "	" "
J. Gruden, vpok. župnik v Turjaku	3 " "	" "
Neimenovan iz Guštanja	5 " "	" "
Fr. Hrašovec, c. kr. okr. sodnik v pok. v Gradcu	3 " "	" "
Dr. Jurij Hrašovec, odv. v Celju.	3 " "	" "
Neimenovan dobrotnik iz Repelj pri Vogerčah	5 " "	" "
Andrej Pak v Svečah	2 " "	" "
Barbara Ferčnik v Svečah	1 " "	" "
Iv. Šuster, župnik v Svečah	2 " "	" "
Skupaj	72 gld.	— kr.

Loterijske srečke od 3. rožnika.

Gradec 72 48 17 24 75

Dunaj 88 12 38 50 47

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	30	6	60
rž	4	60	5	75
ječmen	4	70	5	90
oves	2	90	3	60
hejda	4	80	6	—
turšica (sirk)	3	70	4	70
pšeno fižol	7	—	6	75
repica (krompir)	1	30	8	10
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 80 kr. do 3 gld. 50 kr., kisló 1 gld. 40 kr. do 2 gld. 50 kr., slama po 2 gld. 10 kr. meterski cent (100 kl). Frišen špeh je po 70 do 75 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.



H košnji (seči) in žetvi priporočam

sloveče Bistriške kose

z zgoraj navedenim fabriškim znamenjem in
izvrstne srpe, kakor tudi prave Bergamaške kamne (osle)
najbolje vrste po najnižjih cenah.

Franc Sadnikar,

trgovec z železnino v Celovcu, Burggasse šte. 7.

(Vnanja naročila izvršujem po pošti in naj se blagovoli dolgost kos naznaniti.)

Podpisana si jemljeta čast naznaniti, da sta popravljeno in na novo prezidano gostilno

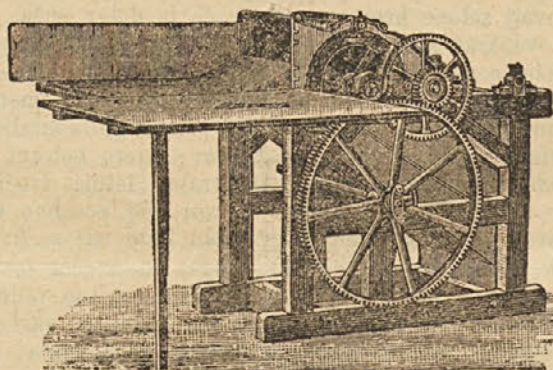
„Hôtel Sandwirth v Celovcu“

s 1. malim travnom 1893 spet v svojo last in oskrbo prevzela.

Priporočava tedaj prečastiti duhovščini, potovalcem in slavnemu občinstvu sploh najin hôtél najtopleje ter prosiva za mnogobrojno obiskovanje.

P. n. popotniki, ki v Celovec pridejo, naj bodo zagotovljeni dobre postrežbe. Izbe so po ceni, jedi okusne in dober kup, kakor prej. Točijo se le **pristna vina**, ki sva jih sama nakupila, in meščansko pivo iz **Budejovic**, ki je zdaj na Dunaju zelo priljubljeno, poleg tega pa točiva tudi **Götzevo suščevo pivo**. Z odličnim spoštovanjem

Jurij in Amalija Simon.



Valentin Riepl

v Celovcu, Badgasse št. 5.

Zaloga vsakovrstnih strojev,

kmetijskih in šivalnih strojev, koles za tekanje (biciklov), sesalk itd. Prevzame tudi vodovode in napelje vodo tudi na višavo.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marijaceljske kap-

ljice za želodec



1 steklenica velja 20 kr., 1/2 tucata 1 gld., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Flaše za ol (pivo)

s patentiranim zaklepom prodaja

Jurij Treffer,

trgovec z glaževino in porcelanom v Celovcu na novem trgu zraven Dorerjeve kavarne.

Kdor jih vzame vsaj 50, dobi jih po tovarniški ceni: polulitre po 10, litre po 11 kr.

Novina na cerkveno-glasbenem polji:

Slava Bogu.

Cerkvene pesmi. I. zvezek. 20 mašnih. Zložila P. Angelik Hribar in P. Hugolin Sattner, Ord. S. Francisci. Cena partituri 80 kr., vsak glas 15 kr., po pošti 5 kr. več. Dobiva se izključivo le v frančiškanskem samostanu Ljubljanskem.

Zaupnih mož v vsakej fari.

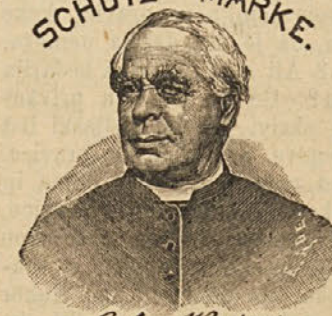
Velevažno, čez četrto stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje uživajoče domače **denarstveno podjetje** (poroštevni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), čigar glavni sedež je na Dunaju, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. državne vlade in čegar vsestransko priznana blagonsno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsakej fari po jednega zaupnega moža z nalogo, pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju.

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje uživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znamko „201.191. Graz postlagernd“ več poizvedeti.

Kmetija

četrto ure od Vrbe, pri cesti, na solnčnem lepem kraju; 6 oralov polja, 3 orale seče, 13 oralov zaraščenega gozda, kjer se lahko za 1500 gld. izseka, tudi se lahko ena parcela za vile prodá, ker je blizu jezera, lep sadni vrt, pohištvo v dobrem stanu, velban hlev, pridelki se hitro v denar spravijo. Več pove Janez Lipič, mlinar v Dolah pošta Vrba (Velden).

SCHUTZ - MARKE.



Kdor hoče uživati **dobrote** edino pristne, ne na pol sežgane in slabo okusne

Kneippove sladne kave, naj kupuje le rudeče, štiri-voglate zavojce od Oelzovih bratov, ki nosijo kot varnostno marko sliko s ponvo. Mešana z

Ölzovo kavo,

ki je najboljša in najcenejša kavina primes, daje kavo, ki bobovo breztečno kavo daleč prekosi, ki je zdrava, dober kup in tečna.

Bratje Ölz v Bregencu,

v Avstro-Ogerski državi edina od častitega gospoda župnika Kneippa priporočena tovarna za sladno kavo.

Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za tržaško blago.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pis-menih zavitkov itd. po najnižjih cenah.